

РЕШЕНИЕ

№ 5754

гр. С., 01.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 48 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **ИВЕЛИНА М. СИМЕОНОВА**

при участието на секретаря **МАРИЯ АТ. ДРАГАНОВА**
като разгледа докладваното от **ИВЕЛИНА М. СИМЕОНОВА** Гражданско дело № 20231110142596 по описа за 2023 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 124, ал. 1, вр. чл. 235 ГПК.

Образувано е по искова молба на „Д.-О.З.“ ЕАД, ЕИК *****, срещу „З.К.Л.И.“ АД, ЕИК *****.

Ищецът твърди, че на 29.09.2022 г., около 16:30 часа, в гр. К.....“ е настъпило ПТП с участието на л. а. „О.К.“ с рег. № *****, управляван от Л. С. Д. - М., и л. а. „Р.К.“ с рег. № *****, управляван от П. П. Ц., при следния механизъм: водачът на л. а. „Р.К.“ при предприемане на маневра за изпреварване в участък от пътното платно с хоризонтална маркировка „непрекъсната линия“ навлязъл в съседната лента, от която водачът на л. а. „О.К.“ извършвал маневра „завой наляво“, последвал удар, в резултат на който л. а. „О.К.“ бил увреден в предна лява страна (предна лява врата, предна броня, преден ляв калник, преден ляв таз и фар и др.), за което бил съставен двустранен констативен протокол за ПТП от 29.09.2022 г. Ищецът твърди, че към датата на ПТП л. а. „О.К.“ с рег. № ***** е бил застрахован при него по силата на имуществена застраховка „Каско+“ и застраховка „Помощ на пътя“ по застрахователна полица № 440121213145091, със срок на действие от 21.12.2021 г. до 20.12.2022 г. Във връзка с процесното ПТП при ищеца била заведена щета № 44012132226979 от 30.09.2022 г., в изпълнение на която изплатил застрахователно обезщетение в размер на 1393,38 лв. в полза на автосервиза, извършил ремонта, съгласно издадена фактура № 1000001276 от 28.10.2022 г. Счита, че с изплащане на застрахователното обезщетение е встъпил в правата на застрахования срещу ответника в качеството на застраховател, при когото към датата на ПТП била застрахована гражданската

отговорност на делинквента - за платеното застрахователно обезщетение и ликвидационни разноси в размер на 15 лв. Ищецът твърди, че поканил ответника да му заплати сумата от общо 1408,38 лв. с писмо изх. № 0-92-943/23.01.2023 г., като с писмо вх. № 0-92-4193/28.03.2023 г. ответникът отказал плащане. Предвид изложеното ищецът моли съда да осъди ответника да му заплати сумата от 1408,38 лв. - застрахователно обезщетение в размер на 1393,38 лв. и ликвидационни разноси в размер на 15 лв., ведно със законната лихва от подаване на исковата молба до окончателното плащане, както и сумата от 71,75 лв. - мораторна лихва за периода от 26.02.2023 г. до датата на подаване на исковата молба – 31.07.2023 г. Претендира разноси.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор на исковата молба от ответника, с който исковите се оспорват по основание и размер. Ответникът оспорва твърдения механизъм за настъпване на ПТП, твърди, че са неясни обстоятелствата относно настъпването му и вината за същото, оспорва вина за настъпването на ПТП да има водачът на л. а. „Р.К.“ с рег. № *****. Не оспорва, че към датата на ПТП л. а. „Р.К.“ с рег. № ***** е имал валидно сключена застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите при ответника. Твърди, че водачът на л. а. „О.К.“ с рег. № ***** е нарушил разпоредбата на чл. 25, ал. 1 ЗДвП, поради което има вина за ПТП. Оспорва стойността на вредите като счита, че същите следва да бъдат определени съгласно чл. 386, ал. 2 КЗ по методиката на Наредба № 24/08.03.2006 г. за задължителното застраховане по чл. 249, т. 1 и 2 от Кодекса за застраховането и за методиката за уреждане на претенции за обезщетение на вреди, причинени на моторни превозни средства. Оспорва и иска за лихва с оглед акцесорния му характер спрямо иска за главница. Моли за отхвърляне на исковите и за присъждане на разноси.

Софийски районен съд, като взе предвид доводите на страните и въз основа на събраните по делото доказателства, намира следното от фактическа и правна страна:

Предявени са кумулативно съединени осъдителни искове с правно основание чл. 411 КЗ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

В тежест на ищеца е да докаже наличието на застрахователно правоотношение по имуществена застраховка между него и увреденото лице; осъществено непозволено увреждане от трето лице по чл. 45, ал. 1 ЗЗД - противоправно деяние, вина, вреда и причинна връзка между противоправното поведение и претърпените от застрахования по имуществената застраховка вреди; наличие на валидна към датата на ПТП застраховка „Гражданска отговорност“ между делинквента и ответника по спора; размера на действително претърпените вреди; изплащане от ищеца - застраховател в полза на увреденото лице на застрахователно обезщетение за претърпените от него вреди. На основание чл. 45, ал. 2 ЗЗД вината се предполага до доказване на противното.

В тежест на ответника е да докаже своите правоизключващи, правоунищожаваци, правоотлагащи, правопогасяващи възражения, включително възражението си за съпричиняване - че водачът на застрахования при ищеца лек автомобил е нарушил чл. 25, ал. 1 ЗДвП, с което е допринесъл за настъпването на уврежданията, съответно да обори

презумпцията за вина. В тежест на ответника е да докаже плащане на задълженията.

С доклада по делото, приет без възражения от страните, е отделено като безспорно, че на 29.09.2022 г., около 16:30 часа, в гр. К.....“ е настъпило ПТП с участието на л. а. „О.К.“ с рег. № *****, управляван от Л. С. Д. - М. и л. а. „Р.К.“ с рег. № *****, управляван от П. П. Ц..

Между страните няма спор и се установява от приетите писмени доказателства, че към датата на ПТП л. а. „О.К.“ с рег. № ***** е бил застрахован при ищеца по силата на имуществена застраховка „Каско+“ и застраховка „Помощ на пътя“ по застрахователна полица № 440121213145091, със срок на действие от 00:00 часа на 21.12.2021 г. до 23:59 часа на 20.12.2022 г., в изпълнение на която ищецът е изплатил застрахователно обезщетение в размер на 1393,38 лв. по сметка на сервиза, извършил ремонта – „Дани Кар 1“ ЕООД на 13.12.2022 г., съгласно издадена фактура № 1000001276/28.10.2022 г. и по образувана щета № 44012132226979/30.09.2022 г. във връзка с процесното ПТП.

Безспорно е, че към датата на ПТП гражданската отговорност на л. а. „Р.К.“ с рег. № ***** е била застрахована при ответника, както и че ищецът е предявил регресна претенция до ответника с писмо изх. № 0-92-943/23.01.2023 г., за възстановяване на изплатеното застрахователно обезщетение в размер на 1393,38 лв., ведно с 15 лв. – ликвидационни разноси, което писмо е получено от ответното дружество на 27.01.2023 г. и по което последното е отказало плащане с писмо вх. № 0-92- 4193/28.03.2023 г.

Спорните между страните са обстоятелствата относно механизма на ПТП, по чия вина е настъпило същото, както и относно размера на претърпените вреди.

Относно механизма на настъпилото ПТП са приети писмени доказателства, събрани са гласни доказателствени средства, както и е изслушана и приета съдебно-автотехническа експертиза.

От съставения между страните двустранен констативен протокол за ПТП се установява, че на 29.09.2022 г. около 16:30 часа, в гр. К.....“ е настъпило ПТП с участието на л. а. „О.К.“ с рег. № *****, управляван от Л. С. Д. – М., и л. а. „Р.К.“ с рег. № *****, управляван от П. Ц., при което л. а. „Р.К.“ с рег. № ***** се движи по ул. „П. Б.“, където водачът, при наличието на единична непрекъсната линия, предприема маневра за изпреварване на движещия се пред него л. а. „О.К.“ с рег. № *****, в същия момент водачът на посочения автомобил предприема маневра за завой наляво, при което траекториите на движение на двете превозни средства се пресичат и настъпва ПТП, при което биват увредени детайли и по двете превозни средства. Двустранният констативен протокол носи подпис за посочените участници в ПТП, като водачът П. Ц. е признал, че е виновен за настъпилото ПТП. Съгласно чл. 5, ал. 1 от Наредба Из-41/12.01.2009 г. за документите и реда за съставянето им при пътнотранспортни произшествия и реда за информиране между Министерството на вътрешните работи, Комисията за финансов надзор и Гаранционния фонд, когато при произшествието са причинени само материални щети и между участниците в произшествието има съгласие относно обстоятелствата, свързани с него, те попълват своите данни в двустранен констативен протокол за ПТП, като в този

случай не е задължително присъствието на органите на МВР. Двустранният протокол за ПТП има характер на частен свидетелстващ документ, ползващ се единствено с формална доказателствена сила. Същият обективира съгласуваните изявления на водачите относно обстоятелствата по настъпване на ПТП и доколкото не се ползва с материалната доказателствена сила на официалния документ, тези изявления съставляват извънсъдебни твърдения за факти, непротивопоставими на неподписалите протокола лица, които факти при спор между страните в процеса подлежат на установяване с всички други допустими съгласно процесуалния закон доказателствени средства. Поради това дори участвалите в ПТП водачи да не са имали спор относно механизма на настъпване на ПТП и вината на единия от тях, това не освобождава ищеца, при оспорване от страна на ответника, от процесуалното задължение да проведе пълно и главно доказване на всички релевантни факти – относно механизма на ПТП, противоправното поведение на водачите и причинната връзка между ПТП и вредите и с други доказателствени средства като свидетели и експертизи.

По делото са събрани гласни доказателствени средства чрез разпит на водачите, управлявали превозните средства, между които е настъпило ПТП.

Свидетелката Л. Д. - М. споделя, че си спомня за ПТП от 29.09.2022 г., около 16:30 часа – 17:00 часа, на ул. „П. Б.“ в гр. К., управлявала личния си автомобил „О.К.“. Започнала маневра за завиване наляво, при пуснат ляв мигач, извила два оборота на волана, когато забелязала как друга кола започва да я изпреварва. Свидетелката успяла да върне един оборот на волана, изправила го леко, но другата кола я ударила, при което били увредени преден калник, броня, фар. Посочва, че това се случило на прав двулентов път с непрекъсната маркировка на пътното платно, наляво се влизало в т. н. „Кооперативен пазар“, където маркировката е прекъсната, нямало светофари. Добавя, че била почти в спряло състояние, а другият водач се движел много бързо. Споделя, че видяла другата кола, след като предприела маневрата за завой наляво.

Свидетелят П. Ц. споделя, че си спомня за ПТП на 29.09.2022 г. в гр. К., при което управлявал лек автомобил „Р.К.“. Другият автомобил („О.“) бил спрял от дясната страна, при което свидетелят предприел маневра за изпреварване от лявата страна. Споделя, че когато започнал да изпреварва, водачът на другата кола предприел ляв завой, при което последвал удар. Допълва, че не забелязал другият водач да е подал сигнал за завой наляво, колата била спряла, предприел маневра и в момента, в който започнал да изпреварва, другата кола тръгнала наляво. Посочва, че на място има единична непрекъсната маркировка, която разделя платната за движение, движел се с около 35 км/час, имало прелез преди това. Добавя, че има вход за пазара, мисли, че пътната маркировка не разрешава да се прави ляв завой, след като се мине прелезът има знак за надясно с предимство, а занапред има „пропусни преминаващите коли, за да продължиш напред“. Добавя, че другият автомобил бил спрял след този завой и отляво е входът за пазара.

По делото е приета съдебно-автотехническа експертиза (CATE), неоспорена от страните, която съдът кредитира като компетентно и обосновано изготвена. Вещото лице

посочва, че на 29.09.2022 г., около 16:30 часа, л. а. „Р.К.“ с рег. № ***** се движи по ул. „П. Б.“, където водачът, при наличието на единична непрекъсната линия, предприема маневра за изпреварване на движещия се пред него л. а. „О.К.“ с рег. № С0 3252 ВТ. В същия момент, водачът на л. а. „О.К.“ с рег. № ***** предприема маневра за завой наляво, като траекториите на двата автомобила се пресичат и настъпва съприкосновение между тях. Всички увреждания по л. а. „О.К.“ с рег. № *****, отразени в описа на застрахователя, се намират в пряка причинно-следствена връзка с механизма на процесното събитие (отговор на втора задача в констативно - съобразителната част на експертизата). Според вещото лице, от приложените по делото доказателства може да се направи извод, че инициалният удар е настъпил между предната броня на л. а. „О.К.“ с рег. № ***** и задната дясна странична част (врата, калник) на л. а. „Р.К.“ с рег. № *****. След разпита на свидетелите по делото вещото лице е посочило, че експертизата следва да се допълни по отношение на видимостта на водача на л. а. „О.К.“ в смисъл, че към момента на предприемане на маневрата за завой наляво същият е могъл да види извършващия в този момент маневра изпреварване л. а. „Р.К.“. Въз основа на свидетелските показания вещото лице е посочило, че навлизането в лентата за насрещно движение не се извършва за метър или два при скорост около 30 км/ч, това се случва около 10-15 метра, зад лекия автомобил „О.К.“ е бил л. а. „Р.К.“ и като се вземе предвид видимостта в обратните огледала абсолютно реално е да се направи извод, че преди да предприеме завой наляво водачът на „О.К.“ е имал възможност да погледне в огледалото за обратно виждане и да възприеме другия автомобил.

И двамата свидетели, които са очевидци на събитието, в своите показания описват обстоятелствата, при които е настъпило произшествието по почти идентичен начин, а именно, че двата автомобила са се намирали на прав двулентов път по улица „П. Б.“ в гр. К., един зад друг, като на отбивка за завиване към Кооперативен пазар водачът на л. а. „О.К.“ - Л. Д. е предприела маневра за завиване наляво, а водачът на л. а. „Р.К.“ Пламен Ц. е предприел маневра за изпреварване, в резултат на което между двата автомобила е настъпил сблъсък. Съдът кредитира показанията на двамата свидетели в тази им част като логични, обективни, последователни и приема за доказани описаните факти, тъй като се подкрепят от двустранния протокол за ПТП, както и от САТЕ, от която се установява, че двете маневри са предприети едновременно. Доколкото и двамата свидетели посочват, че вляво на пътя е имало отбивка за пазар, то съдът не кредитира твърдението на свидетеля Ц., че не е била разрешена маневра за завиване наляво, тъй като не се подкрепя от други данни по делото. Същевременно, маневрата за изпреварване е предприета при непрекъсната хоризонтална маркировка на платното за движение, в какъвто смисъл са показанията и на двамата водачи.

Въз основа на доказателствата по делото съдът приема, че поведението на водача на л. а. „Р.К.“ с рег. № ***** е било противоправно. В чл. 42, ал. 1, т. 1 ЗДвП е предвидено, че водач, който ще предприеме изпреварване, е длъжен преди да подаде сигнал, да се убеди, че не го изпреварва друго пътно превозно средство и че движещото се след него пътно превозно средство или това, което ще изпреварва, не е подало сигнал за изменение на посоката си на движение наляво. При тълкуване на тази правна норма се налага изводът, че

маневрата изпреварване може да бъде извършена от водача само тогава, когато той се убеди, че превозното средство, което ще изпреварва, не е подало сигнал за изменение на посоката си на движение наляво. По аргумент за обратното от въведеното с тази норма правило трябва да се приеме, че ако при изпълнение на предвиденото в нея задължение той установи, че движещото се пред него превозно средство е подало сигнал за изменение на посоката си на движение наляво, той изобщо не може да предприеме изпреварване. Съдът приема, че от показанията на свидетеля Д. се доказва, че преди настъпване на произшествието същата е подала светлинен сигнал за обозначаване на маневрата завой наляво за навлизане по друг път, водещ до Кооперативен пазар. Този факт изрично се посочва в показанията на самия водач М., а показанията на свидетеля Ц. не го изключват, тъй като свидетелят заявява само, че не си спомня дали другият водач е подал лъв мигач. Това означава, че водачът на МПС „Р.К.“ в момента на настъпване на събитието е нарушил правилата за движение по пътищата и по-конкретно това, установено в чл. 42, ал. 1, т. 1 ЗДвП, както и в нарушение на чл. 6, т. 1 ЗДвП е предприел изпреварване при наличие на пътна маркировка - единична непрекъсната линия, което прави поведението му обективно противоправно и виновно.

Следва да се разгледа и възражението за съпричиняване на вредите, направено в отговора на исковата молба. Намалването на обезщетението за вреди от деликт на основание чл. 51, ал. 2 ЗЗД е обусловено от наличие на причинна връзка между поведението на водач на застрахован при ищеца автомобил и произлезлите вреди. За да е налице съпричиняване по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД този водач трябва обективно да е допринесъл за вредоносния резултат, създавайки условия или улеснявайки с поведението си неговото настъпване, независимо дали е действал или бездействал виновно. Релевантен за съпричиняването и за прилагането на чл. 51, ал. 2 ЗЗД е само онзи конкретно установен принос, без който не би се стигнало, наред с неправомерното поведение на делинквента, до увреждането като неблагоприятен резултат. Не всяко поведение на водача, дори и такова, което не съответства на предписано в закона, може да бъде определено като съпричиняване на вреда по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД. Само това поведение, което се явява пряка и непосредствена причина за произлезлите вреди би могло да обуслови извод за прилагане на разпоредбата на чл. 51, ал. 2 ЗЗД. От значение е наличието на причинна връзка между поведението на увредения и настъпилите вредоносен резултат, като не е необходимо увреденият да е действал виновно (т. 7 от ППВС № 17/18.11.1963 г.). Съпричиняването подлежи на доказване от ответника, който с позоваване на предпоставките по чл. 51, ал. 2 ЗЗД цели намаляване на отговорността си. В този смисъл при преценката за съпричиняване на настъпилите в резултат от ПТП вреди следва да се отчита не само фактът на извършено от страна на пострадалия нарушение на правилата за движение по пътищата, но и дали нарушенията са в пряка причинна връзка с вредоносния резултат.

В Закона за движение по пътищата (ЗДвП) са установени задължения за водача на превозно средство, който ще предприема маневра да завие надясно или наляво за навлизане по друг път. Съгласно чл. 26 ЗДвП водачът е длъжен преди да завие своевременно да подаде ясен и достатъчен за възприемане сигнал, като това става със светлинните пътепоказатели на

превозното средство, а за превозните средства, които нямат светлинни пътепоказатели или те са повредени - с ръка. Наред с това в чл. 25 ЗДвП е предвидено и друго задължение за водача, който ще предприеме каквато и да е маневра, като например да се отклони надясно или наляво по платното за движение, в частност за да премине в друга пътна лента, да завие надясно или наляво за навлизане по друг път или в крайпътен имот, което се състои в това, че преди да започне маневрата, той трябва да се убеди, че няма да създаде опасност за участниците в движението, които се движат след него, преди него или минават покрай него, и да извърши маневрата, като се съобразява с тяхното положение, посока и скорост на движение. Ето защо и доколкото по делото е доказано, че в момента на настъпване на процесното събитие водачът на л. а. „О.К.“ с рег. № ***** е предприел маневра да се отклони наляво от платното за движение, за да навлезе по друг път, то за това лице в този момент са възникнали задължения да подаде светлинен сигнал, обозначаващ маневрата за завой наляво, което както се посочи е изпълнено, както и преди да я започне да се убеди, че няма да създаде опасност за участниците в движението, които се движат след него, преди него или минават покрай него, и да извърши маневрата, като се съобразява с тяхното положение, посока и скорост на движение.

Настоящият съдебен състав приема за установено, че водачът на МПС „О.К.“ е предприел маневра завой наляво спрямо посоката си на движение, без да се увери преди това, че няма да създаде опасност за участниците в движението, с което е нарушил чл. 25, ал. 1 ЗДвП. Не са налице твърдения и подкрепящи ги доказателства, че свидетелката Д. преди да завие наляво се е огледала, за да се увери къде се намира движещият се зад нея автомобил, както и дали водачът на последния е променил движението си. Това не се установява и от събраните свидетелски показания на Д., която не посочва, че преди да предприеме маневра за завой наляво е погледнала в огледалото за задно виждане, за да се увери за местоположението на движещия се зад нея автомобил, а напротив - свидетелката заявява, че е възприела маневрата, извършвана от автомобила зад нея, след като вече е била извила няколко оборота на волана. Съдът не кредитира показанията на свидетелката Д., че другият водач се е движел много бързо, съответно че движението над допустимата скорост е възпрепятствало свидетелката своевременно да възприеме другия участник в ПТП и същата да съобрази неговото местоположение и съответно да го пропусне. В тази част показанията на свидетелката не се подкрепят от други данни по делото и се разколебават от изнесеното от свидетеля Ц., че се е движел със съобразена скорост, предвид наличието и на прелез непосредствено преди мястото на ПТП. Чрез огледалата за обратно виждане свидетелката е могла да възприеме изпреварващия я лек автомобил „Р.К.“, в каквато насока са и уточненията на вещото лице. Предприемането на действия, имащи за цел да съобрази своето движение с това, че автомобилът зад нея е предприел маневра за изпреварване, е било напълно възможно за този водач при полагане на дължимата грижа за спазване на правилата за движение по пътищата съгласно извода на вещото лице, което посочва, че за водача на МПС „О.К.“ е било напълно възможно да възприеме маневрата по изпреварване, извършвана от водача на МПС „Р.К.“ при поглеждане в огледалото за задно виждане. Ето защо съдът счита, че при настъпване на събитието водачът на лек автомобил „О.К.“ не е

изпълнил задължението си по чл. 25, ал. 1 ЗДвП преди да започне маневрата по завои наляво за навлизане по друг път да се убеди, че с това няма да създаде опасност за участниците в движението, които се движат след него и да извърши маневрата, като се съобрази с тяхното положение, посока и скорост на движение. Нарушаването на тези правила за движение по пътищата, регламентирани в ЗДвП, прави поведението и на това лице противоправно, и се явява в пряка причинна връзка с вредоносния резултат, тъй като при полагане на дължимата грижа ударът не би настъпил.

Следователно с поведението си водачът на увредения автомобил е допринесъл за настъпването на вредоносния резултат, което обуславя намаляване на дължимото се обезщетение по реда на чл. 51, ал. 2 ЗЗД. При определяне на това какъв е приносът на това лице за настъпване на вредоносния резултат, съдът съобразява всички обстоятелства по осъществяване на събитието, включително вида на нарушенията на правилата за движение по пътищата, допуснати от всеки от двамата участници и приема, че в случая е налице съпричиняване от страна на водача на лек автомобил „О.К.“ в размер на 50 %, с каквото процент следва да бъде намалено дължимото се на ищеца обезщетение.

Доколкото по делото е отделено за безспорно между страните, че ищецът е заплатил застрахователно обезщетение във връзка с процесното ПТП, то с изплащането на застрахователно обезщетение на собственика на увредения автомобил ищецът се е суброгирал в правата на увредения до размера на платеното обезщетение и обичайните разноси за неговото определяне, при отчитане на определения от съда процент на съпричиняване.

Обемът и съдържанието на суброгацията, респективно на суброгационното вземане на застрахователя по имуществената застраховка спрямо прекия причинител на вредите и неговия застраховател по застраховка „Гражданска отговорност“ са изрично определени от закона - чл. 410, ал. 1 КЗ, който постановява, че застрахователят по имуществена застраховка встъпва в правата на увреденото застраховано лице до размера на платеното застрахователно обезщетение и обичайните разходи за определянето му.

Съгласно разпоредбата на чл. 386, ал. 2 КЗ, обезщетението трябва да бъде равно на действително претърпените вреди към деня на настъпване на събитието. Обезщетението не може да надвишава действителната (при пълна увреда) или възстановителната (при частична увреда) стойност на застрахованото имущество и съответно е лимитирано от застрахователната сума по договора – чл. 386, ал. 1 КЗ. По силата на разпоредбата на чл. 400, ал. 1 КЗ за действителна се смята стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго със същото качество, а съгласно ал. 2 на същата норма - за възстановителна стойност се смята стойността за възстановяване на имуществото с ново от същия вид и качество, без прилагане на обезценка. За възстановителна стойност се приема стойността на разходите за материали и труд по средна пазарна цена към момента на настъпване на застрахователното събитие, без да се прилага коефициент за овехтяване на увредените части, доколкото по такива цени ще може да се купи вещ от същото качество и количество като увредената вещ (в този смисъл - решение № 6/02.02.2011 г. по т. д. №

293/2010 г. по описа на ВКС, I т. о.; решение № 206/03.09.2013 г. по т. д. № 107/2011 г. по описа на ВКС, II т. о.; решение № 209/30.01.2012 г. по т. д. № 1069/2010 г. по описа на ВКС, II т. о.). При предявена по съдебен ред претенция за заплащане на застрахователно обезщетение, съдът следва да определи същото по действителната стойност на вредата към момента на осъществяване на застрахователното събитие, т. е. по пазарната цена на същата като ползва заключение на вещо лице, без да е обвързан от минималните размери по методиката към Наредба № 24/2006 г. на КФН. В този смисъл е и съдебната практика, изразена в решение № 52/08.07.2010 г. по т. д. № 652/2009 г. по описа на ВКС, I т. о., решение № 209/30.01.2012 г. по т. д. № 1069/2010 г. по описа на ВКС, II т. о., решение № 235/27.12.2013 г. по т. д. № 1586/2013 г. по описа на ВКС, II т. о. и др., приложими и при сега действащия КЗ.

С оглед изложеното, дължимото обезщетение следва да се определи на база средни пазарни цени към настъпването на ПТП. Изчислението на необходимите разходи за възстановяване на вещта по средни пазарни цени е обективният критерий за действително причинените вреди, тъй като определената по този начин стойност е посочена на база проучване в цялост на пазара на съответните части, боя, материали и труд, на които оперират официален сервиз за съответната марка автомобил и алтернативни доставчици, респективно определянето на средните пазарни цени предполага съобразяване на цените на двата вида икономически субекти.

От заключението на вещото лице се установява, че настъпилите щети за лек автомобил „О.К.“ се намират в причинно-следствена връзка с настъпилото ПТП на 29.09.2022 г. Според САТЕ стойността, необходима за възстановяване на лек автомобил „О.К.“, с рег. № *****, изчислена на база средни пазарни цени към датата на ПТП е 1786,94 лв., а изчислена на база средни пазарни цени на алтернативни резервни части и средно пазарни цени на труда към датата на ПТП е 1623,29 лв. В случая ищецът претендира сумата от 1393,38 лв., която е по-ниска и от двете стойности, посочени от вещото лице, с оглед на което съдът приема, че дължимото обезщетение е в размер на 1393,38 лв., при съобразяване на диспозитивното начало в гражданския процес – чл. 6 ГПК. Вещото лице е посочило, че обичайните разноси за ликвидиране на щета по риск „Каско“ при ПТП са в размер между 15 лв. и 25 лв., следователно към заплатеното от ищеца обезщетение в размер на 1393,38 лв. следва да се включат и 15 лв. – ликвидационни разноси, или общо дължимото от ответника обезщетение е в размер на 1408,38 лв.

С оглед уваженото от съда възражение за съпричиняване, дължимото от ответника обезщетение следва да бъде намалено с 50 %, поради което главният иск следва да бъде уважен до сумата от 704,19 лв., съответно отхвърлен за разликата до 1408,38 лв., при липса на данни за извършено от ответника плащане. Като законна последица от уважаването на иска за главница, следва да се присъди и законна лихва от датата на подаване на исковата молба – 31.07.2023 г. до окончателното изплащане на вземането.

С оглед частичната основателност на главния иск следва да бъде разгледан и акцесорният иск за мораторна лихва.

По иска за мораторна лихва по чл. 86, ал. 1 ЗЗД в тежест на ищеца е да докаже съществуването на главен дълг, забава на длъжника, както и че дължимата мораторна лихва е в размер на исковата сума.

От приложеното по делото писмо изх. № 0-92-943/23.01.2023 г. се установява, че ищецът е поканил ответника да му заплати застрахователно обезщетение, като е представил изискваните от чл. 412 КЗ документи. По делото не се оспорва факта, че отправената от ищеца до ответника регресна покана е получена от последния на 27.01.2023 г. и съдържа всички необходими документи, както и че с писмо вх. № 0-92-4193/28.03.2023 г. ответникът е отказал плащане. Съгласно чл. 412, ал. 3 КЗ в срок 30 дни от представянето на всички доказателства застрахователят трябва да определи и изплати размера на своето задължение по предявената претенция, или мотивирано да откаже плащането. С оглед на което 30-дневният срок на доброволно плащане по чл. 412, ал. 3, т. 1 КЗ е изтекъл на 26.02.2023 г., поради което ответникът е изпаднал в забава, считано от 27.02.2023 г. (съгласно правилото за броене на срокове по чл. 60, ал. 5 ГПК). Определена от съда по реда на чл. 162 ГПК лихвата за забава върху главницата от 704,19 лв. за периода от 27.02.2023 г. до 30.07.2023 г. вкл. възлиза на сумата от 35,66 лв., до който размер и период следва да бъде уважен искът за лихва, съответно отхвърлен за разликата до 71,75 лв. и за дата 26.02.2023 г.

По разноските:

При този изход на спора право на разноски имат и двете страни. Ищецът е представил списък по чл. 80 ГПК, съгласно който претендира: 106,34 лв. - държавна такса, 537,60 лв. - адвокатско възнаграждение с включено ДДС, 200 лв. - депозит за САТЕ и 70 лв. - депозит за призоваване на свидетел или общо разноски в размер на 913,94 лв., за които са представени съответни доказателства. Съобразно уважената част от исковете и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца разноски в общ размер на 456,83 лв.

Ответникът е представил списък по чл. 80 ГПК, съгласно който претендира: юрисконсултско възнаграждение, 100 лв. - депозит за САТЕ и 70 лв. - депозит за призоваване на свидетел, за които разноски са представени съответни доказателства. Съдът приема, че юрисконсултското възнаграждение следва да бъде определено в минимален размер на 100 лв., или общо разноски на ответника в размер на 270 лв. Съобразно отхвърлената част от исковете и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника разноски в общ размер на 135,04 лв.

Така мотивиран, Софийски районен съд, Гражданско отделение, 48 състав

РЕШИ:

ОСЪЖДА „З.К.Л.И.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., бул. „С.Ш.“ № 67А да заплати на „Д.-О.З.“ ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., район „Т.“, бул. „В.“ № 89Б по иск с правно основание чл. 411 КЗ сумата от **704,19 лв.**, представляваща регресно вземане във връзка със заплатено застрахователно

обезщетение по заведена при ищеца „Д.-О.З.“ ЕАД щета № 44012132226979/30.09.2022 г. (с включени ликвидационни разноси) по застраховка „Каско+“ и „Помощ на пътя“ по застрахователна полица № 440121213145091 за вреди, причинени на л. а. „О.К.“ с рег. № ***** в резултат на настъпило ПТП на 29.09.2022 г., около 16:30 часа, в гр. К.....“, с участието и на л. а. „Р.К.“ с рег. № *****, чиято гражданска отговорност към датата на събитието е била застрахована при ответника „З.К.Л.И.“ АД, ведно със законната лихва от 31.07.2023 г. до окончателното изплащане на вземането, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата над този размер до първоначално предявения от 1408,38 лв., като неоснователен.

ОСЪЖДА „Застрахователна компания „Л.И.“ АД, ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., бул. „С.Ш.“ № 67А да заплати на „Д.-О.З.“ ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., район „Т.“, бул. „В.“ № 89Б по иск с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД сумата от **35,66 лв.**, представляваща мораторна лихва за периода от 27.02.2023 г. вкл. до 30.07.2023 г. вкл. върху присъдената главница от 704,19 лв. , като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата над този размер до първоначално предявения от 71,75 лв. и за периода от 26.02.2023 г. вкл. до 27.02.2023 г., като неоснователен.

ОСЪЖДА „З.К.Л.И.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., бул. „С.Ш.“ № 67А да заплати на „Д.-О.З.“ ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., район „Т.“, бул. „В.“ № 89Б, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, сумата от **456,83 лв.**, представляваща сторени от ищеца разноси по делото съобразно уважената част от исковете.

ОСЪЖДА „Д.-О.З.“ ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., район „Т.“, бул. „В.“ № 89Б да заплати на „З.К.Л.И.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., бул. „С.Ш.“ № 67А, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, сумата от **135,04 лв.**, представляваща сторени от ответника разноси по делото съобразно отхвърлената част от исковете.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____